

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamerder Staten-GeneraalPostbus 20018 2500
EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 6 oktober 2021

Onderwerp Antwoorden Kamervragen over het artikel 'Woede om zoektocht
Halsema naar 'waarnemers' bij preventief fouilleren: 'Klap in gezicht
agenten''

Ons kenmerk
3549023

Uw kenmerk
2021Z14254

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

In antwoord op uw brief van 13 augustus jl. bericht ik u dat de antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Bisschop (SGP) over het artikel 'Woede om zoektocht Halsema naar 'waarnemers' bij preventief fouilleren: 'Klap in gezicht agenten'' worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

1Pagina1van2

Ferd Grapperhaus

Antwoorden van de minister van Justitie en Veiligheid op de schriftelijke vragen van het lid Bisschop (SGP) over het artikel 'Woede om zoektocht Halsema naar 'waarnemers' bij preventief fouilleren: 'Klap in gezicht agenten''
(Ingezonden 13 augustus 2021, 2021Z14254)

Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's

Datum
6 oktober 2021

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel 'Woede om zoektocht Halsema naar 'waarnemers' bij preventief fouilleren: 'Klap in gezicht agenten'' van 11 augustus jl.?¹

Ons kenmerk

Antwoord op vraag 1

Ja.

Vraag 2

Onderkent u dat wapenbezit onder jongeren een steeds groter probleem wordt en dat dit tot een toename van het aantal geweldsincidenten leidt?

Antwoord op vraag 2

Dat onderken ik zeker. In het aan uw Kamer gezonden Actieplan Wapens en Jongeren van 11 november 2020 is dit tot uitdrukking gekomen, maar ook al in de Kamerbrief bestuurlijk instrumentarium straatterrorisme van 20 februari 2020.² In deze laatste brief is naar aanleiding van deze problematiek ook specifiek aandacht gegeven aan het belang preventief fouilleren.

Vraag 3

Kunt u aangeven waarom willekeurig gefouilleerd wordt en niet op basis van een analyse van daders bij geweldsincidenten, is dat niet effectiever?

Antwoord op vraag 3

Preventief fouilleren is een (controle)bevoegdheid die de politie heeft op basis van de Wet wapens en munitie. Dit is conform art. 151b van de Gemeentewet, waarbij de gemeenteraad de burgemeester de bevoegdheid kan toekennen om, voor een bepaalde tijd, een gebied aan te wijzen alwaar preventief gefouilleerd kan worden.

Deze bevoegdheid wordt toegepast in een gebied dat is aangewezen waarbij de openbare orde wordt verstoord door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan. Een concrete preventieve fouilleeractie kan alleen plaatsvinden na een bevel van de officier van justitie.

In het aangewezen veiligheidsrisicogebied kan de fouilleerbevoegdheid vervolgens tegen iedereen worden ingezet, dus aselectief en willekeurig. Zo kan er bijvoorbeeld voor worden gekozen elke vijfde passant in een gebied te fouilleren.

De toepassing van preventief fouilleren vormt overigens een onderdeel van de landelijke evaluatie waartoe uw Kamer heeft verzocht en waarover ik uw op 29 juni jl. nader berichtte.³⁴ Deze evaluatie zal in het voorjaar van 2022 zijn afgerond.

Vraag 4

¹ Telegraaf: 11 augustus 2021 <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1502446606/woede-om-zoektocht-halsema-naar-waarnemers-bij-preventief-fouilleren-klap-in-gezicht-agenten>
² Kamerstukken II, 2020/21, 28 684, nr. 637; Kamerbrief over bestuurlijk instrumentarium straatterrorisme, 20-02-2020, 2829615.

³ Motie Van Dam-Yesilgöz, Kamerstukken II 2020/21, 28 684, nr. 631.

⁴ Kamerstukken II, 2020/21, 28 684, nr. 664.

Kunt u aangeven of bij de controlelocaties rekening gehouden is met het aantal geweldsincidenten op/rondom die locaties?

Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's

Antwoord op vraag 4

Hier wordt inderdaad rekening mee gehouden. Een aanwijzing tot veiligheidsrisicogebied moet door de burgemeester worden onderbouwd. Over het algemeen ligt hier een voorstel vanuit de politie aan ten grondslag. Een analyse van aantal, aard en locatie van (wapen)geweldsincidenten maakt daar deel van uit. Aard en ernst van het (wapen gerelateerde) geweld in dat gebied en dus ook de noodzaak om tot aanwijzing van dat veiligheidsrisicogebied te komen, moeten vaststaan.

Datum
6 oktober 2021

Ons kenmerk

Vraag 5

Deelt u de mening dat wapengebruik onder jongeren teruggedrongen moet worden, om het leven van jonge tieners te beschermen, en dat dit prevaleert boven het voorkomen van gevoeligheden?

Antwoord op vraag 5

Het (in het antwoord op vraag 2) genoemde actieplan is mede opgesteld om de activiteiten van landelijke en lokale overheden te bundelen tot een integrale aanpak van de wapenproblematiek onder jongeren. Het bestrijden en voorkomen van wapengebruik (en – bezit), ook onder jongeren, is dus een breed gedeelde opgave en verantwoordelijkheid in de veiligheidsketen en daarbuiten (onderwijs, opvoeding). Wanneer inzet van het instrument 'preventief fouilleren' wordt overwogen moet daarbij altijd een belangenafweging gemaakt te worden door het lokale gezag.

Vraag 6

Bent u van mening dat van agenten professionaliteit verlangd wordt en dat zij deze professionaliteit op de politieacademie en in de praktijk opdoen?

Antwoord op vraag 6

Ja, die mening deel ik. Dit principe is binnen de Nederlandse politie al sinds lange tijd verankerd. In politieopleidingen, bij de dagelijkse uitvoering van de politietaken en in de regelgeving zoals de Ambtsinstructie is opgenomen dat van elke politiefunctionaris op ieder moment vakmanschap en een professionele werkwijze en houding wordt verwacht.

Vraag 7

Wat is uw oordeel over de controle van politieagenten door willekeurige burgers? Schaadt dat het vertrouwen in een betrouwbaar politiekorps?

Antwoord op vraag 7

In het debat met uw Kamer over etnisch profileren op 9 september jl. heb ik u toegelicht dat de beslissing om burgerwaarnemers in te zetten bij fouilleeracties een besluit was van het lokale gezag op uitdrukkelijke wens van de gemeenteraad.⁵ Hierover heb ik geen enkele zeggenschap. Ook heb ik in datzelfde debat aangegeven dat ik alle vertrouwen heb in de professionaliteit en de eerlijkheid van de politieambtenaren. Uw Kamer heeft zich inmiddels uitgesproken tegen de Amsterdamse praktijk om burgerwaarnemers in te zetten.⁶ Mij is verzocht een soortgelijk signaal over te brengen bij de lokale autoriteiten van de gemeente Amsterdam.⁷

Vraag 8

Deelt u de mening dat de oproep van een burgemeester burgercontroles op de politie uit te voeren getuigt van wantrouwen richting de politie en dat dit een 'klap in het gezicht van agenten' is?

⁵ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/plenaire_verslagen/detail/2020-2021/104

⁶ Motie Eppink en Bisschop, Kamerstukken II, 2021/22, 29 628, nr. 1041.

⁷ Motie Eppink, Kamerstukken II, 2021/22, 29 628, nr. 1042.

Antwoord op vraag 8

Zie het antwoord op vraag 7.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Vraag 9

Wat zijn de bevoegdheden van de controlegroep? Waar brengen zij verslag uit?

Datum
6 oktober 2021

Antwoord op vraag 9

In de brief van de burgemeester aan de raad op 30 augustus jl. staat dat dit burgers betreft die bij fouilleeracties aanwezig mogen zijn en in de gelegenheid zijn om te observeren hoe deze acties verlopen. Zij zijn erop gewezen dat zij zich te allen tijde aan de aanwijzingen van de politie dienen te houden. De waarnemers koppelen hun bevindingen mondeling tijdens de debriefings terug aan de politie tijdens en na afloop van de fouilleeracties. Daarnaast worden zij na afloop gevraagd om een enquête in te vullen van de afdeling Onderzoek, Informatie en Statistiek van de gemeente Amsterdam.

Ons kenmerk

Vraag 10

Vindt aan het einde van de 'proef' een evaluatie plaats? Zo ja, wegen de observaties van de waarnemers daarin mee? Zo ja, leiden negatieve observaties van waarnemers ertoe dat er een einde komt aan preventief fouilleren?

Antwoord op vraag 10

Ja, de proef met preventief fouilleren wordt geëvalueerd. Daarbij zal aandacht zijn voor de harde informatie (aantallen gevonden wapens, ingezette manuren politie, enzovoorts) en voor de subjectieve beleving. In dat verband zullen burgerwaarnemers en buurtbewoners worden bevraagd door middel van een enquête. Tot slot zal in de evaluatie aandacht zijn voor eventuele klachten naar aanleiding van gerichte wapencontroles.

Vraag 11

Bent u voornemens preventief fouilleren ook in andere plaatsen in te zetten?

Antwoord op vraag 11

Preventief fouilleren wordt in verschillende gemeenten ingezet. Zoals blijkt uit mijn antwoord op vraag 3 betreft het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied een bevoegdheid van de burgemeester die wordt toegekend door de gemeenteraad. Ik heb hierin geen verantwoordelijkheid, maar weet dat dit instrument ook in andere gemeenten wordt ingezet. In het genoemde actieplan Wapens en Jongeren is preventief fouilleren overigens genoemd als een belangrijk instrument in het terugdringen van wapenbezit.

Vraag 12

Kunt u deze vragen zo snel mogelijk en afzonderlijk beantwoorden?

Antwoord op vraag 12

Ja.